

Развој интернета пружио је новинарима, публицистима и аналитичарима огромну базу података. Мноштво информација сада је могуће сазнати не устајући са столице, што је за некадашње новинаре и истраживаче било незамисливо. До сада се међутим много пута показало да обиље рађа лењост, па се упоредо са лакоћом проналажења информација развило и такозвано копи-пејст новинарство, односно обичај да новинари и аналитичари који не желе да се превише замарају, једноставном техником копирања преузимају делове текстова, па чак и целе текстове других аутора. Копи-пејст техника је данас постала прилично уобичајена, а она је уосталом већ одавно, само на мало другачији начин присутна у облику цитирања приликом писања стручних и научних радова. У том случају је међутим обавезно навођење извора и аутора, и зато ће и они „поштени“ копи-пејст новинари у свом тексту навести изворе и ауторе, или ће се бар потрудити да преузете реченице што је могуће више измене и допуне и тако направе колико-толико оригиналан текст.

Неки, нажалост, ни то не раде, већ узимају колико им и шта треба. Недавно сам се непријатно изненадио када сам обавештен да је лист српске мањине у Чешкој *Српска реч* [\[1\]](#) са сајта Нове српске политичке мисли преузео мој текст „Регионализација Србије – од статистике до аутономије“, објављен 4. јуна 2009.

[\[2\]](#)

Текст у

Српској речи

носи наслов „Регионализација Србије“, и уз додавање изјаве Бориса Тадића и одговарајућих мапа и графичке опреме објављен је у броју 27 од новембра/децембра 2009. У редакцији у Прагу нису навели да је текст преузет са НСПМ, а били су толико „увиђавни“ да бар наведу име аутора, али, ни мене ни редакцију НСПМ нико није контактирао за дозволу да се тај текст објави. И док се на телефон

Српске речи

у Прагу нико не јавља, стиче се утисак да та редакција на прилично необичан начин схвата помоћ матице сународницима у дијаспори, док истовремено има новчану потпору Министарства културе Републике Чешке, а свој лист продаје по цени од 35 круна.

Изгледа да је тема регионализације Србије веома интригантна, а текст који сам написао прилично добар, тако да је исти рад недавно украден по други пут. Наиме 23. марта 2010. и на сајту агенције „International Communications Partners“ [\[3\]](#) објављена је анализа о регионализацији Србије. Ову агенцију иначе води познати новинар Иван Радовановић, чији је последње дело (или недео) било недавно неуспешно реиздавање дневника *Борба*

. Случај „позајмице“ овог пута је мало сложенији, а непознати аутор је скоро читав текст о регионализацији са НСПМ уклопио у своју анализу, чија је тема била активност министра Динкића у вези са будућим уређењем Србије. Аутор је свој рад започео сопственим мислима, а затим је, када му је изгледа понестало инспирације, прекопирао готово цео први део мог текста. Након тога, када му се концентрација повратила, наставио је сам, али је након неколико реченица опет посегнуо за копи-пејстом, уметнуо преосталу другу половину, а затим текст ипак сам завршио. Резултат овог „рада“ је анализа „Регионализација – спас са Србију или за Млађана Динкића“,

[4]

која је представљена као анализа Агенције ИЦП и поносно понуђена јавности, а највероватније и лепо наплаћена.

Ко има времена, може да прочита оба текста и утврди очигледно неовлашћено коришћење туђег рада. Сваки аутор воли кад га други цитирају, а морам рећи да би ми, без обзира све, помало импоновало што је и ова агенција, у чијем Одбору саветника седе врло познати бивши и садашњи јавни радници, а и новинари, приметила мој скромни допринос теми регионализације, да се непознати аутор сетио да ме у анализи која је потписана као производ ИЦП-а наведе као аутора чији је текст коришћен, а НСПМ као извор. Међутим, изгледа да Агенција ИЦП уопште не размишља о ауторским правима, али зато на свом сајту истиче свој Етички кодекс, у коме нашироко и надугачко објашњава да ће учинити да њихови (богати) клијенти ни на који начин неће бити оштећени. Шта рећи, кад су већ смогли снаге да такав кодекс направе, могли би, ако не стално, бар с времена на време да га читају, и убудуће што чешће примењују.

[1] <http://sv-sava.cz/casopis-srpska-rec/>

[2] <http://www.nspm.rs/politicki-zivot/regionalizacija-srbije-od-statistike-do-autonomije.html>

[3] <http://www.icp-co.com/>

[4] <http://www.icp-co.com/analize.php?prikaz=jedna&id=89&lang=sr>

Крађа и прекрађа

Пише: Младен Ђорђевић
среда, 07 април 2010 18:24

<http://www.standard.rs/vesti/36-politika/4191--regionalizacija-spas-za-srbiju-ili-spas-za-mlaana-dinkia-.html>